

Başkaldır! Ücretli Köleliğe Son Ver!

İşbaşı

Aylık İşçi Gazetesi

Sayı: 5 / Ocak 2021

Asgari Ücret Köleliktir! Azamiyi Üretip Asgariye Razı Olma!

“Kayyum Rektör İstemiyoruz”

Türkiye 2021 yılına girerken, yılın ilk vukuatı da Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör olarak atanan Melih Bulu oldu. 2002 yılında AKP Sarıyer İlçe kurucusu olmuş, akabinde 2009 yerel seçimlerinde AKP'den Ataşehir Belediye başkanı ve İstanbul 1. bölge milletvekilliği için aday adayı olmuş. Sonrasında sırasıyla İstinye Üniversitesi ve Haliç Üniversitesi'nde rektör olarak görev yapmış. Boğaziçi'nin ise 12 Eylül döneminden sonra üniversite bileşenleri dışından bir parti rozetine sahip ilk rektörü olarak 1 Ocak 2021'de atanmıştır. Gerek 12 Eylül döneminde, gerekse sonraki dönemde hem hükümetin hem de onun eğitim öğretim ayağı olan YÖK'ün, muhalif üniversiteleri ezmek için buralara faşist militan kadrolar yerleştirdiğini ve bu kadrolara her anlamda destek sağladığını biliyoruz. 2021 yılında da yöntem değişmedi, AKP'nin militan kadrolarından olduğu aşikâr olan Melih Bulu'nun Boğaziçi'ne atandığı gecenin bir vakti açıklandı ve 'Hoş geldin 2021!'

Açıklama sonrası öğrenciler protesto eylemleri düzenledi. Bu eylemlere, uzun süredir hiçbir eylemin olmadığı ve herkesin sokağa çıkmaya korktuğu bir dönemde yüzlerce kişi katıldı. Türkiye'deki ve yurtdışındaki diğer üniversitelerden öğrenciler, destek ve dayanışma eylemleri yapmaya başladılar. Eyleme katılan üniversiteli öğrenciler ablukaya alındı. Sabah saatlerinde özel harekât timleriyle öğrencilerin evlerine baskınlar yapıldı. Medya ve devlet organları, bu en basit eylemlilik halini bile terörize ederek dağıtmaya, birer terör faaliyeti olarak etiketlemeye çalıştı.

Bu derece geriye düştüğümüz ve 'sosyal mesafe' adı altında gittikçe; dayanışmayı, yan yana gelmeyi unuttuğumuz şu günlerde Boğaziçi Üniversitesi nezdinde gelişen bu eylemler umut vericidir. Bunlardan alacak derslerimiz vardır. Ancak şunu da biliyoruz ki; bu eylemler daha büyük çapta eylem ve isyanların fitilini ateşleseler bile, komünistler olarak dağınık ve kitleden kopmuş bu hazırlıksız halimiz, Gezi direnişinde olduğu gibi bir sönümlenme ile sonuçlanabilir. Bu yüzden vakit kaybetmeden sokakla, fabrikayla, okullarla bağlarımızı geliştirmeliyiz. 'Atanmış rektör istifa' sloganının yerini, 'hükümet istifa' sloganı almalı. Sonrasında 'Hükümet istifa!' sloganının yerini 'Kahrolsun kapitalizm, proletarya iktidara!' sloganı almalıdır. Bizi bu eşitsizlikten, adaletsizlikten ancak komünist bir mücadele hattı kurtaracaktır!!

Teori ve Pratik Birlikteliği

Yusuf Erdem

Ülkemiz, bölgemiz ve yeryüzünün her yerinde milyonlarca milyonlarca sosyaliste -yani düşünebilen ve cesaretle eyleme geçen örgütlü insanlara- şiddetle ihtiyacımız var.

Danny Catch'ın şu belirlemesi bence son derece yerinde: “Sosyalizmin asıl etkili unsuru, kapitalizmin doğru çözümlenmesi değil; işçi ve emekçilerin yanında cesaretle savaşıma tutkusudur. Teori, ancak bu mücadeleye yardımcı olduğu için (ki çok çok yardımcıdır ve başarı için vazgeçilmezdir) önem taşır.”*

Ayrıca belirtmek gerekir ki; bir düşünce, tasarı veya kuramın doğruluğu, ancak pratik içinde -yani uygulama sırasında, eylem içinde- test edilerek anlaşılır. Uygulama ve eylemlerimizin sonuçlarının analiz edilmesi teorimizi geliştirip zenginleştirir. Esasen Lenin'in de belirttiği gibi, “bilim, başka ülkelerin

deneyleri”dir.

Hayata örgütlü olarak müdahalede bulunabilme-miz, yani var olan gerçekliği olması gereken yön-de değiştirebilmek için onu doğru analiz etmemize bağlıdır. Bir devrimcinin ve/veya devrimci hareketin düşünebileceği en büyük yanılgı kendi arzu, istek, özlem ve subjektif niyetlerini, gerçekliğin yerine ikâme etmektir.

Evet, kuşkusuz ki “Devrimci teori olmadan devrimci pratik olmaz” ama, devrimci teori de devrimci pratiklerin bilimsel analizinden beslenerek gelişip zenginleşir; bütün kötülüklerin ana sebebi olan kapitalizmi yıkarak yaşanması bir dünya inşa etme kavga-mızda yolumuza ışık tutar.

İşçi sınıfına ve emekçi yığınlar sözün doğrusunu söylemek ve hep birlikte eylemin doğrusunu eylemek gerek

(*) Danny Katch, Ciddi Ciddi Sosyalizm, Yordam Kitap, Önsöz.

Asgarisi Bizde

İstanbul Ticaret Odası (İTO), Mülk Edinme Rehberi hazırladı. Rehberde göre yabancılara İstanbul'a yatırım yapma çağrısında bulunulurken Türkiye'deki işgücünün nitelikli ama ucuz işgücü olduğu belirtildi. İşçi maliyetlerinin Almanya'nın yaklaşık 9 kat altında olduğu belirtilen raporda ucuz işçilik yabancı yatırımcıya bir avantaj olarak sunuldu; “Türkiye'deki imalat sektöründe işçi maliyeti 5,6 Amerikan Doları'yken; Almanya'da bu maliyet 47,2 Amerikan Doları'dır” denildi.

Asgari ücreti belirlemenin başı olan bakan ne diyor-du? “Avrupa ülkeleri içinde en fazla asgari ücreti biz veriyoruz!” Yetmiyor, “son yıllarda refahı işçilerimizle paylaşarak, onların yaşam standartlarını artırdık” di-yordu! “Başında ki başörtün, asgari ücretle alnamıyor” diyenlere ses çıkaramıyor aynı zamanda! Kemal Sunal, Şener Şen filmlerinde ki, “ağam bizimle eğlenir” söyle-mi gibi trajikomik bir durum içerisindeyiz.

Korunaklı meskenler, zırhlı arabalar, yüzlerce koru-malar, koruyucu yasalar ve tüm olanaklar elde olunca dalga geçmek ve insanları köle gibi çalıştırmak kolay oluyor! Ama millilikten bahsedip, her şeyi dış güçlere havale edenler ve onlara inananlar bu duruma ne der acaba? “Bizim işçilerimiz köleden de aşağı ücretlere çalışıyor, birlikte sömürelim diye yabancılara iş gücünü peşkeş çektiklerini” itiraf edenlere, aslan milliyetçiler ne derler? Hani bu ülke insanları diğer ülke insanların-dan daha değerliydi? Bir Türk dünyaya bedeldi hani? İTO yöneticileri, “bir Alman eşittir, dokuz Türkiye'li ediyor, geel gel ucuza gel, hatta sizdekilerden daha ve-rimli geel” diye çığırkanlık yapıyor; buna vatan haini diyebiliyor musun? “Vatanımızın iş gücünü yabancıla-ra peşkeş çekmekten” cezalar verilmesini önerebiliyor musun? Ne öyle bir niyet, ne de öyle bir yürek var el-bette!

Birileri çıkıp, “ülkede yapılan yanlışları yazınca, va-

tana ihanetten mahkemelere verilen ve yaşamının bir bölümü cezaevlerinde geçen gazetecilerin farkı, muktedirlere dokunuyor da onun için” dese ne denilebilir? “Muhafız biri, okuluna özgürce gitmek isteyen öğrenci, rektörünün özgür seçimle gelmesini isteyen üniversite-li, yıllardır hakkını alamayan işçi, ürettiği üründen daha fazla paraya dışardan ürün getirildiğine isyan eden köylü ve aklıktan nefesi koktuğu için sokaklarda hak arayan emekli vatan haini; İTO yetkilileri vatansever öylemi” denilse, ne denir acaba?

Yine biri çıkıp başka ülkelerin işçilerine, “yoldaşlar, bizi burada daha çok sömürüyorlar, biz burada örgüt-süzüz onun için zulme karşı çıkmak bizim ülkemizde yasak, sizler bizim için kendi ülkelerinizde eylemler yapıp, bu ülkenin mallarını boykot edin” dese vatan ha-ini ve ülkesini satan olur mu? Olur! O zaman İTO yön-e-ticilerinin ne farkı var veya yalan konuşan bakanların?! Tek fark onlar kendilerini, yoksullar ve işçi sınıfının da sahipleri olarak görüyorlar. Onlar küreselleşme adı altında her türlü işbirliğini yapabilirler! Gerçek muha-lifler ve İşçi Sınıfı bu tür birlikteliklerden söz ederse; Ceza Yasasının 302 den başlayıp 319'u arasında topar-lanan geniş yelpazedeki maddelerinden herhangi birini seçme hakları bile yok!

Eee, “yerli ve milli diyenler, onlara inananlar, Vatan Millet Sakarya sloganını dillerinden düşürmeyenler, vatan için ölürüm diyenler ve hele ki İTO'nun pazarla-dıkları arasında yer alanlar” bu işe ne derler acaba? Va-tan hainliği midir dış güçlere işçilerin emeğini peşkeş çekmeler? Yoksa işçiler, başka vatanın unsurları veya başka milletten de, patronlar başka mı? Öyleyse onların vatan ve milletinden bize ne?

İşte böyle. İnsanlar tek tek bırakılınca, düşünme ye-tilerini de yitiriyor! Onun için işçilerin örgütlenmesine karşı çıkıyorlar. Birlikte hareket edilince; vatan dâhil, tüm değerlerin kullanım hakkı istenir diye korkuyorlar. Ya bir de vatan, tüm dünya olursa neyleyiz diyorlar!

Azamiyi Üretip Asgariye Razi Olma!

Asgari ücret tartışmaları her yıl olduğu gibi 2020'nin Aralık ayında da yeniden gündeme geldi 1 yıl hiçbir şey yapılmayınca yapılanların hepsi bir aya sıkıştırıldı. Yapılanlar ya da söylemler sermayeyi doğrudan karşısına almayan, her yıl daha geri eylem biçimleri, dilek ve temenniler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum işçi hareketinin hem sendikal hem de politik olarak ne kadar geri bir durumda olduğunu ortaya koyuyor.

Bu yıl da yine bilindik manzaralar yaşandı. Asgari ücret tespit komisyonunun toplantıya çağırılmasıyla her yıl tekrarlanan orta oyunu yeniden sahneye kondu. İşçi simsarlığını üstlenen sendikalar, işçi “dostu” kesilen burjuva muhalefet kendi asgari ücretlerini açıklamaya başladılar. Sendikalar ve burjuva muhalefetlerinin öne sürdüğü rakamlar, doğal olarak hükümetin TÜİK kanalıyla ileri sürdüğünden yüksekti. TÜİK, geçen yılki rakamın %20 fazlasıyla asgari ücretin, ağır işlerde çalışanlar için 1792,10 TL olarak belirledi. Türk-İş rakam açıklamaktan kaçındı, belirlenen rakamı yetersiz bulmakla yetindi. Hak-İş, TÜİK'in önerdiği rakamın altında, enflasyon artı refah payı istemekle yetindi. Türk-İş ve Hak-İş'ten farklı bir sendikal anlayışı temsil ettiğiyle övünen DİSK, geçen yıl önerdiği 3200TL'ye, %20 artış yaparak asgari ücretin 3800TL olması gerektiğini açıkladı. Böylece DİSK, TÜİK 'in %20'lik artış oranını yakalamış oldu.

DİSK Araştırma Merkezi DİSK-AR'a göre Aralık 2020'de açlık sınırı 2.439TL, yoksulluk sınırı ise 8.437 TL'dir. DİSK'in asgari ücret için önerdiği 3.800TL, açlık sınırından biraz fazla, yoksulluk sınırının ise yarısından azdır. Peki DİSK, önerdiği 3.800TL'lik asgari ücreti elde etmek için ne yaptı? 11 ay boyunca sorunu gündemine bile almadı 12. ayda sorunu 14 adet “şanlı” basın açıklamasıyla geçiştirdi. DİSK bir sendika gibi değil, işçilerin uğradığı haksızlıklara, basın açıklamalarıyla tepki veren sıradan bir örgüt gibi davranıyor. Oysa bir sendikadan beklenen işçi sınıfının tümünü ilgilendiren böyle bir konuda sınıfın üretimden gelen gücünü, grev silahını kullanmaktır. DİSK, böyle bir mücadele anlayışını çok uzun zaman önce bırakmıştır.

Ortada işçi sınıfının çıkarlarını savunan sınıf sendikası olmayınca, asgari ücret de geçen yıllardaki gibi devlet tarafından 2.825,90TL olarak belirlendi. Sendikaların buna tavrı ise laftan ibaret kaldı. Yani enflasyonun %36 olduğu bir yılda, asgari ücrete %21 zam yapıldı. Bunun anlamı, işçi sınıfının geçen yıldan% 15 oranında reel bir yoksulluğu devraldığıdır. 2021'de yağmur gibi yağmaya başladığı ve ardı arkasının kesilmeyeceği dikkate alındığında yoksullaşmanın boncukları da katlanarak artacak.

2021'e girerken açlık sınırındaki asgari ücret sermayenin işçi sınıfına ilk saldırısıdır. Bu saldırının de-

vam edeceğinden kuşku yoktur. Pandemi nedeniyle yasaklanmasına rağmen ihbarsız, tazminatsız işten atılmalar sürüyor. Güvencesiz çalışma yaygınlaşıyor. İşsizlik had safhada, daha da büyüyecek. Sınıfın sendikalaşma ve hak arama mücadelesi artan ölçüde polis copu ve jandarma dipçisi ile karşılık bulacak. Aynı süreçten yaşam alanlarını korumak için mücadele eden yoksul köylülük ve daha fazla çalışarak daha çok yoksullaşan emekçi kitleler de nasibini alacaktır.

Asgari ücret sorunu işçi sınıfının geriliği, sendikaların devletle girdiği girift ilişkiler ve sınıfın siyasal mücadelesinde yaşanan savrulma ve dağılma nedeniyle kısır bir döngüye sıkışmış durumdadır. İşçi sınıfı bu kısır döngüyü ancak, sınıfın çıkarlarını temel alan bir sendikal anlayış ve hak arama mücadelesini sınıfın kurtuluş mücadelesiyle birleştiren siyasi bir mücadele ile kırabilir.

Asgari ücret sorunu, işsizlik, güvencesizlik, kıdem tazminatı gibi, işçi sınıfının tümünü ilgilendiren bir sorundur. İşçi sınıfının %47'si asgari ücret ve altında ücret almaktadır. Asgari ücretin %1-5 üstünde ücret alanların oranı ise %14 civarındadır. Ayrıca her kalifiye olmayan ve kalifiye işçi asgari ücretle işe başlatılmaktadır. Bütün bunlar hesaba katıldığında asgari ücret, ücret skalasının temelini oluşturuyor. İşçi sınıfının tümünü ilgilendirdiği için asgari ücret sorunu salt ekonomik bir sorun olmanın ötesinde aynı zamanda siyasal bir sorundur. Buna karşı yapılan mücadele de siyasal bir içerikle yürütülmek zorundadır.

Bunun için en başta; asgari ücretin tespiti devlet, işveren sendikaları ve işçi sendikaları üçgeninden çıkartılmalıdır. Çünkü bu üçgen tümüyle işçi sınıfının aleyhine işliyor. Komisyonunda sendikaların varlığı, “konu mankeni” dışında hiçbir anlam taşımıyor. Kapitalizm koşullarında işçi ve ailesi için yaşanılabilir bir asgari ücret elde edilmesinin birinci koşulu bu komisyonun lağvedilmesidir. Asgari ücret, işçi sınıfının çıkarlarını savunan sendikalarla işverenler arasında, sınıf sendikacılığı temelinde, grevli toplu sözleşmeyle belirlenmelidir.

Yukarıda da belirtildiği gibi asgari ücret sorunu, işçi sınıfının tümünü ilgilendiren siyasal bir sorundur. Bu yüzden de mücadelesi, sendikalara bırakılamaz. İşçi sınıfının bilinç ve örgütlülüğünü yükselten süreklilik gerektiren bir mücadeleyi öngörür. Bu mücadele, bir aya indirgenemez, mevcut sendikacıların yaptığı gibi basın açıklamalarıyla geçiştirilemez.

Sorunun çözümü bir yandan sınıf içinde sınıf sendikacılığını geliştiren, öte yandan sınıfı siyasal mücadele, iktidar mücadelesinin içine çeken bir mücadele anlayışıyla olanaklıdır. Bu aynı zamanda mevcut kısır döngünün kırılması ve işçi sınıfının özgürleşmesinin de yegâne koşuludur.

Salgını Fırsata Çevirmek

Mustafa Özkan

Bilim insanları, sağlık emekçileri ve hekimler salgın nedeniyle her türlü uyarıyı yapmaya çalışıyorlar, ama devletin yöneticileri bu söylemleri itibarsızlaştırıp, söyleyenlere cezalar yağdırmaya kalkışıyorlar! Sözde “Bilim Kurulu” diye oluşturdukları bir oluşum var ama ne dediklerini bilen yok. Onlar, bildiklerini söyleme yerine muktedirlerin istediklerini susarak onaylıyorlar. Belli ki, onlara vazgeçemeyecekleri ulufe sunulmuş! Öyle olmasa bildiklerini açıklayıp, süs bitkisi gibi orada durmayı kabul edebilirler miydi?

Salgının ilk günlerinden beri konunun uzmanları, yetişmiş insan gücü, kaliteli cihaz ve fedakarca savaşımdan söz ediyorlar. Sağlık emekçileri fedakarlıkları kendileri yaptığı ve köle gibi çalıştırıldıkları için bunda sorun yok. Beş hemşirenin yapacağı işi bir hemşire yapmak zorunda kalıp, kendinden fedakarlık yapınca o eksiklik fark edilmiyor belki ama çalışanın ne hallere geldiğini, en ufak bir dalgınlığın nelere mal olduğunu bilmeyen yok! Bununla birlikte on işçinin yapacağı iş bir işçiye, iki hekimin yapacağı iş ise bir hekime yaptırılınca ekonomik açıdan kar edilebilir ama insan sağlığı istendiği gibi korunabiliyor mu, salgınla yeteri kadar mücadele edilebiliyor mu? Edilemediğini yaşayarak görüyoruz da, ses çıkarana saldırılıyor! Burjuvazi parayı her şeyin üzerinde görüyor ve az emekle çok iş yapma alışkanlığını salgın sürecinde fütursuzca uyguluyor! Çünkü, onlar için para her türlü varlıktan daha önemli.

Uzmanlar yetişmiş eleman diyor, muktedirler herkes her işi yapacak, yapmayan işi bıraksın bile demeyip yapmak zorunlu diyor! Yani ölene kadar savaşırsın, ölünce kurtulursun! Ama hiç bir şey istemeyeceksin. Hak istemekten vazgeçildi, insan kurtarmak için cihazların nitelikli olması gerekir diyorlar, yandaş neyi reva görmüşse onunla idare edin deniliyor! Tam bir kölelik! Ölene kadar çalışacaksın. İzin, istifa yok; hasta olmakta yok. Olursan tam iyileşmeden geri döneceksin!

Sağlık bakanı bir televizyonda yaptığı konuşmada “almak için anlaşma yaptığımız aşının anlaşma kuralları çok iyi. Belki de dünyada en iyi anlaşmayı yaptık. Aşı gelince bizim kurullarımızda gerekli incelemeler yapılacak. Varsayalım beğenmedik; o zaman aşıları geri iade edebileceğiz!” Sanki halden patates

alıyor da, istediği gibi çıkmazsa geri iade edecek!

Bilim insanları ve uzmanların cihazlar konusunda ki önerileri de kar zarar meselesi öne çıkarılarak halledilmeye çalışılıyor. İhaleyi hangi yandaşa verip, ne kadar çok kazanacağı önceleniyor. İşe yarayıp yaramaması o kadar önemli değil. Koruyucu ekipmanların, koruyup korumadığı da önemli değil, yeter ki salgın kazanca çevirilip burjuvazi fırsatı değerlendirsin!

Kaza Değil, Cinayet!

Gaziantep SANKO Üniversitesi Hastanesi Covid-19 Yoğun Bakım Ünitesi’nde ki, oksijen cihazı patlaması kaza falan değil; tasarlayarak insan öldürmek gibi görünüyor! Bu cihazların kullanımının çok incelik istediğini bilim insanları yetkililere bildirmiş aslında. Pek de ciddiye alınmamış, ama uzmanlar ısrarla “yangın çıkmaması için bu cihazları kullanırken çok dikkatli olunmalı, en ufak bir hata facialara neden olur” diyerek uyarmış! “Yoğun bakımlarda çalışanların bu alanda yetişmiş insanlardan olması, çalışanların mesailerinin kısa tutulması gerekir” denilmiş ama ciddiye alan olmamış! İsrarlar üzerine bu konuda bir genelge yazılmış ama bir rivayete göre patlama olan hastaneye genelge yeni ulaşmış, zarfı bile açılmamış; diğer söyleme göre ise genelge daha ulaşmamış!

Şimdi bu aymazlıklar yüzünden öldürülen 11 kişi kaza ile öldü mü diyeceğiz? Zaten ölümüne ramak kalmış insanlardı, zaten ölmek üzereydi, ne var bunda mı diyeceğiz? Demek ki, “salgın sürecinde en güvensiz yerlerin hastaneler olduğunu” söyleyenler, bunları da hesaba katıyorlarmış. O zaman salgını nasıl bertaraf edecek bu zihniyet? Burjuvazi salgınla mücadele etmiş mi, yoksa kârına kâr mı katmış oluyor?

Kısacası, burjuvazi salgını ve salgından kaynaklı ölümleri de her şeyde olduğu gibi fırsata çevirmeyi sürdürüyor! İş çığrından çıkınca yalanları empoze edecek basın-yayın organları var zaten! Onları öven, her şeyi çarşaf çarşaf yazacak gazeteleri, saatlerce gündeme getirecek görsel yayın organları var. Öyleyse, salgın ve tüm olumsuzluklara karşı kendimizi kendimiz koruyacağız! Ama birey olarak nasıl kendimizi koruyacağız, tabi ki örgütlü savaşıma öne çıkacağız. Öncelikle bu barbarlara karşı örgütleneceğiz. Bu örgütlülük ise burjuvazinin karşısında sınıf bilinci ile donanmadığında etkili olamayacağını yaşam bize gösterdi.

Asgari mi? Azami mi?

Sinan Kayıkçı

Ülkede genel ücret haline dönüşen asgari ücret saptamalarında hiçbir müdahalesi olmayan, varsa bile burjuvaziden yana olan sendikalar, ücret açıklanınca sözde protesto eylemlerine başladılar. Burjuvazi bu belirlemeyi bir tiyatro sahnesine dönüştürüyor zaten. Günlerce toplantılar yapıyormuş süsü veriyorlar. Toplantıya katılanların tamamı burjuvazinin temsilcileri, yanlarına aldıkları ise pısırik sendikacıların en sahtekârı! Onu bile bir süs bitkisi gibi oturtuyorlar yanlarına. Perde arkasında sarmaş dolaş hallerine rağmen hoşnut değiller böyle birinin orayı işgal etmesinden ama rol icabı durması gerekenin en iyi rol kesenine izin veriyorlar, inandırıcı olsun diye!

Varsayalım, öyle değil de tamamen İşçi Sınıfının ideallerini benimseyen biri orada oturuyor! Yapacağı iş ne? Parmak kaldırıp indirmeyecek mi? Diyelim ki, genel ücret haline dönüşmüş asgari ücretin, yoksulluk sınırı üstünde olmasını sahici savunan biri! İş parmak kaldırmaya kalınca, nasılsa yeniksın. Şimdi-kinin sözde şerhiyle, onun gerçekten şerhi arasında vicdandan başka ne fark olabilir? Belirleyicinin belli olduğu bir oluşumun toplantılar yapıyor olması, demokrasıcılık oynamaktan başka bir şey değil aslında! Herkesin temsilcisi var, biz hakemiz diyor şikeci hakem olan burjuvazinin devleti! Beş yaşında ki çocuğun bile fark edeceği bu kötü senaryolu tiyatroyu, işçi örgütleri anlamıyor mu yani? Anlıyorlar da, onlar ballı koltuklardan vazgeçemiyorlar.

Şöyle bir bakalım kim ne istiyor? Ve bu istenen rakamların karşısında burjuvazinin reva gördükleri ne kadar doğru?

Devlet, patronlar ve onların tüm algı kuruluşları rakam belirtmeden istişafi görüşmeler yapıyorlar... 2015 seçimlerinden sonra bilgi dağarcığımıza giren sözcükte olduğu gibi! Yani zaman kazanıp oyalıyorlar herkesi. Kilitliyorlar ilgili, ilgisiz tüm insanları oralara. En yakın en uzak görüşleri alıyorlar, diğerlerinin acemilik mi, yoksa bilerek mi yaptıkları belli olmayan açıklamalarıyla.

Örneğin; iktidar ortaklığına soyunan ve şu anda ana muhalefet olan CHP, 3 100 olsun diyor; ortağı İYİ Parti 3 000! HDP ise 4 000. İşçi Sendikalarından Hak-İş ve Türk-İş 3 000'in üzerinde olsun da ne olursa olsun diyor; DİSK, 3 800! Peki ülkede yoksulluk sınırı ne? 8 000! Açlık, yani gıda dışında hiçbir şey tüketmemek? 2 500! Buna bir de her yıl olduğu gibi, gelecek yeni yıl zamları ekleyip, bu sınırları oluşturun!

Ne acayip tablo değil mi? İşçi sendikalarının en devrimcisinin bile uygun gördüğü asgari ücret muhalefet partilerinin birinin altında, diğerleri, ülkeyi yöneteyim “güllük gülistanlık yapacağım” diyen muhalefetle ya aynı, ya daha aşağı! Muhalefetteki partilerden en çok saldırıya uğrayan ve ezilen parti bile, yoksulluk sınırının yarısı civarında ücret öneriyor; ülke işçilerinin yarısından fazlasını ilgilendiren, sözde asgari ama aslen genel ücret için. Devrimci sendika ise yoksulluk sınırının yarısının ve bir muhalefetin altında!

Böyle devam ederken, istişafi çalışmalarla bir sendika ve partinin önerisi marjinalleştiriliyor, aslında öyle olmayıp, gerçekçi rakamların altında olmasına rağmen! Genel muhalefet ve çoğunluğu örgütleyen sendikaların istemi ise 3 000'ler civarı! Muhalefetin bu rakamlara fit olduğu bir ülkede patronlar ve patronların devleti, % 5 eksik belirlemişse üzüler de olsa, çok da saçma olmadığını söylemek zorundayız! Ülkeyi yoksullaştırdılar diye iktidar isteyen sözde muhalefetin ve sözde işçi sendikalarının yoksullara hediyesi %5! Yani satacağı ürünü %30 yukardan söyleyip, %15 fazla alırsam diye pazarlığa başlayan akıllı bir Kayserili kadar bile ciddi değil, muhalefetin ve sendikaların pazarlık ufkı! Belki de insanlara sokaklarda basın açıklamaları yaparlarken çak işareti yapıyorlar kapıların artlarında! Bu sefer mikrofon rezaleti önlemini almışlar besbelli!

Nasıl yapmalı? İşçi Sınıfı, burjuvaziye ekmek veriyor! Bakmayın onların ekmek kapısı sağlıyoruz diye böbürlendiklerine; işçiler olmasa onların yaşama şansları bile yok. Onun için neyin pazarlığı yapılacak ki? Onlar isteklerini zorla alıyorsa, aynı yöntemi kullanmaktan başka çare yoktur. Bu sıradan al gülüm ver gülüm hikâyesi değil; bu bir sınıflar savaşımı! Öyleyse, bayram geçtikten sonra sokaklarda basın açıklamalı, üç-beş kişi toplayarak sözde eylemler yapmanın kimseye faydası yok! Burjuvazinin copu, TOMA'sı, topu ve tüfeği varsa; İşçi Sınıfının da en önemli silahı olan grev silahı var! Kullanmayınca, istenilen düzeye gelinip, istenilenin alınması mümkün değildir!

Sendikalar bu işi beceremiyorlar, besbelli. Sendikaları işlevsel hale getirmek için de işçilere gereksinim var. Sendikalar ve işçi örgütleri, işyerlerinin içinden çıkan liderlere teslim edilmediği sürece bu günleri bile mumla arar duruma geleceğiz! Onun için bu sendika liderlerini tarihin çöplüğüne koyma zamanı geldi geçiyor! İşçi sınıfı kendi çıkarlarını gözetken örgüt ve liderlerini bulunca nasıl şahlanır, o zaman nasıl güçlü görülen sınıf yerle bir olur, görürüz de şaşır mıyız bilinmez?!

Kapitalizm soygun düzenidir!

Kapitalizmde soygun sınıfsal bir karaktere sahiptir. Örneğin, soygunu patronlar yaparsa adı iş bilmek olur ve ödüllendirilir, soygun ne kadar büyük olursa, kişi o kadar itibar görür!

Yoksul bir genç, bir anne çocukları için mesela, bir ekmek vb. bedelini ödmeden alırsa adı hırsızlık olur ve hapisle cezalandırılır.

Samsun'da bir büfenin dolabından 6 kutu meyve suyu çalan 8 yaşındaki Onur A. Mahkeme kararıyla tutuklanırken, Manisa'da iki kilo uyuşturucu ile yakalanan 3. sınıf emniyet müdürü Zafer Ç. "içiciyim" dedi ve beraat etti.

Kapitalizm Köleleştirir!

Kapitalizm insanları örgütsüzleştirir ve köleliğe razı eder!

Antalya Kumluca Devlet Hastanesi başhekimisi Ayşegül Alkan, aynı hastanede çalışan bir hemşireye bir kağıda 500 kez "ben salağım, görev yerimi terkettim" yazma cezası verdi!

Ceza verilen hemşire, muhtemelen işten atılma korkusuyla verilen cezaya razı oldu. Bu durum ülkede işsizliğin ve yoksulluğun insana neler yaptırdığını olumsuzundan gösteriyor. Aynı zamanda umud yeşerdiğinde neler olabileceğini gösteriyor mu?

Tarım Politikaları Çiftçiyi Yok Ediyor

Nevzat Eraydın

Türkiye'de 1980 24 Ocak Kararları ile tarımsal girdilere sağlanan devlet yardımları kademeli olarak azaltılmış, ihracatın artırılması hedeflendiğinden iç tüketimde kısıtlamalara gidilmiş, tarım ürünlerinin dış alıcılar tarafından satın alınmasını kolaylaştırmak amacıyla ürün fiyatları düşük tutulmuştur. Tarım ürün fiyatlarının sanayi ürünleri fiyatlarının gerisinde kalması sonucunda da tarım kesiminin gelirlerinde de gerilemeler başlamıştır. Özellikle tarımsal ürünlere verilen desteklerin azaltılmasından sonra üreticiler, ekonomik sorunlar yaşamaya ve kredi borçları ödemelerinde sıkıntılar yaşamaya başlamıştır. Kapitalist bağımlılık ilişkileri içerisinde ekonomisi güçlü olan ülkeler güçsüz olan ülkeler üzerinde uluslararası kuruluşlar ve anlaşmalar yolu ile tahakküm kurmakta ve uydu ya da çevre konumundaki ülke ekonomilerinin varolan kendi gereksinimleri doğrultusunda değil, merkez ülkelerin çıkarlarına uygun bir biçimde yapılandırılması sonucu ortaya çıkmaktadır.

Küresel olarak uygulanan ve uygulatılmak istenen "yeniden yapılanma", "küreselleşme", "ekonomide liberalleşme" ve "dünya pazarına eklemlenme" gibi söylemlerin arkasında ortaya çıkan, yerel üreticinin küresel sermaye yararına zarar gördüğüdür. Özellikle 1980 sonrası ortaya çıkan ekonomik değişimin, planlanmadan ve alternatif gösterilmeden dönemsel uygulamaları Türkiye'de tarım sektörünü küçük üreticinin zararına olacak şekilde etkilediği bir gerçektir.

Her geçen gün yanlış politikaların etkisi ile çiftçi daha zor durumda yaşamaya mahkum ediliyor. Zaman zaman sesini duyurmaya çalışsa da örgütlü bir karşı duruş sergilenemediği için cılız bireysel eylemler olarak kalıyor. Eylül ayında bir banka şubesinde kendi yakmaya çalışan çiftçi gibi tükenmişlik ve umutsuzluk hakim. Toplumsal kurtuluşun parçası olacak bir örgütlü mücadele olmadan bir umut ışığı doğmayacak.

Hindistan'da Yerel Seçim

Hindistan'ın Kerala Eyaletinde Komünistler Yerel Seçimleri Sildi Süpürdü!!

Hindistan'ın Kerala eyaletindeki Komünist liderliğindeki koalisyon, 8-14 Aralık Çarşamba günü yapılan yerel seçimlerinde büyük başarı elde etti. 16 Aralık Çarşamba günü açıklanan sonuçlara göre, Hindistan Komünist Partisi liderliğindeki Sol Demokratik Cephe (LDF), kırsal ve kentsel alanlarda önemli bir liderlik elde etti. Rakamlar; koalisyonun, medyanın olumsuz karşı kampanyasını ve rakipleri arasındaki fırsatçı ittifakları aştığını gösteriyor. Gözlemciler, zaferin en önemli nedenlerinden birini, Komünist hükümetin COVID-19 salgınıyla mücadelede etkili toplum temelli stratejisinin yanı sıra kalkınma ve ekonomik yardım programlarına odaklanması olarak görüyor.

Kerala'daki 1.199 yerel yönetimin 670'inde, LDF ya çoğunluğu kazandı ya da önde gelen siyasi blok oldu. LDF'yi, 471 yerel birimde tek başına iktidar olan ya da koalisyonda lider durumunda olan merkezîyetçi Hindistan Ulusal Kongresi (INC) liderliğindeki Birleşik Demokratik Cephe izliyor. Hindistan Başbakanı Narendra Modi'nin sağcı Bharatiya Janata Partisi (BJP) liderliğindeki Ulusal Demokratik İttifak (NDA), yalnızca tek zafer elde edebildi ya da 25 yerel teşkilattaki koalisyonlarda liderlik ediyor ki bu da 2015'te yapılan bir önceki yerel seçimlerdeki performansından çok az daha iyi.

LDF, bazı önemli yerel kurumlarda önemli kazanımlar elde etti. Örneğin, LDF eyalet başkenti Thiruvananthapuram'da 51 sandalye kazandı ve çoğunluğu oluşturdu. Aynı zamanda Kerala'nın finans ve ticaret merkezi olan Kochi belediyesindeki en büyük siyasi blok olarak ortaya çıktı ve UDF'nin şehirdeki on yıllık hâkimiyetini kırdı.

BJP'nin oylarında, özellikle kentsel ve yarı kentsel yerel yapılarda, bazı marjinal ama göze çarpan artışlar oldu. 2015'teki bir önceki seçimde elde ettiği Palakkad belediyesi üzerindeki kontrolünü sürdürdü. Sağcı parti, Pandalam belediyesinde de tam bir çoğunluk elde etti. Yine de Kerala, sağcı BJP'nin yükselişine direnmeye devam eden birkaç Hindistan eyaletinden biri olarak kaldı.

LDF'nin seçim zaferi, buradaki sol ve ilerici güçler için büyük bir moral desteği oldu. Eyalet hükümeti seçimleri birkaç ay içinde yapılacak. Son kırk yılda, eyalet düzeyindeki yönetim LDF ve UDF arasında değişti. LDF, üst düzey komünist lider Pinarayi Vijayan'ın başbakan olmasıyla 2016'da iktidara geri döndü.

2016'dan bu yana Kerala, iki büyük sel vakası, bir

Nipah virüsü salgını ve COVID-19 salgınıyla uğraştı. Hükümetin yaklaşımı yurt içinde ve yurt dışında büyük beğeni topladı. Bu afet yönetimi stratejisinin en önemli özelliği toplum merkezli bir yaklaşımdır. COVID-19 durumunda, Kerala Hindistan'da vaka kaydeden ilk eyalet oldu ve ilk dalgada vaka sayısını çok düşük tutmayı başardı. Daha sonra, bölgeye yönelik artan işçi göçü nedeniyle vaka sayısı arttıkça, çok güçlü bir temas izleme stratejisi ve toplumsal katılım sayesinde ölüm oranı çok düşük sayılarda seyretti. Üstelik bu sonuçlar Kerala'daki yaşlıların oranının tüm Hindistan'a oranla daha yüksek olmasına rağmen elde edildi.

Pınarayi Vijayan liderliğindeki Sol Cephe hükümeti, 2019 parlamento seçimlerinde bir seçim bölgesi dışında hepsinde kaybettiğinde bir gerileme yaşadı. Bu yerel seçim turunun öncesinde, tüm cephelerde Komünizm liderliğindeki hükümete karşı, medyanın büyük bir rol oynadığı sürekli bir saldırı vardı. Bununla birlikte, hükümetin salgınla mücadeledeki performansının yanı sıra refah programlarına yapılan vurgunun sola yönelik desteğin sürmesini sağladığına inanılıyor. Kerala'nın sol cephe hükümeti, ulusal olarak iktidarda olan Bharatiya Janata Partisi'nin saldırısına uğradıkları bir dönemde hem laikliği hem de federal değerleri korumaya önem verdi.

Arjantin’de “Yeşil Dalga” Kazandı

Cemile Kayalı

Arjantin’de mücadele eden kadınlar kürtaj hakkı konusunda önemli bir başarı elde etti. Örgütlü kadın mücadelesi kazandı.

Arjantin Latin Amerika’da kürtaj hakkını tanıyan ilk büyük ülke oldu. Tarihte kürtaj hakkını tanıyan ilk ülke ise 1918 anayasası ile Sovyetler Birliği’ydi. Maalesef 1936 yılında bu hak kaldırıldı.

Arjantin’de bu mücadele çok uzun yıllara yayılmakta ve 1974’te Peron hükümeti tarafından doğum kontrol haplarının ücretsiz satışının yasaklanmasına kadar uzanmaktadır. Bu yıllar aynı zamanda işçi haklarına saldırıların olduğu, sokak gösterilerinin yasaklandığı, polis müdahalelerinin de arttığı bir totaliter dönemdi.

Daha sonrasında ilk olarak 1920’de kabul edilen bir yasaya göre, Arjantin’de kürtaja, yalnızca tecavüz gibi cinsel saldırı sebebiyle gebe kalındığı hallerde veya annenin hayatı için tehlike arzeden durumlarda izin veriliyordu. 1983’ten bu yana kürtaj isteyen binlerce kadın güvenli olmayan merdiven altı koşullarda kürtaj yaptırırken öldü ve her yıl yaklaşık 38.000 kadın sağlığı riske atan yöntemlerle kürtaj olmak nedeniyle hastaneye kaldırılıyor.

Sokaklarda kadın hareketinin görünür olması ve kadın mücadelesinin yükselişi ise 1990’lı yıllara denk geliyor. Kürtajın yasallaşması için başlatılan eylemler ve kampanyalar 90’lar dan bu yana büyüyerek, son zamanların mücadelesinde önemli bir başlık halini almıştı. Uzun yıllar süren mücadele sonucu 2018 yılında nihayet mecliste tasarı kabul ettirildi. Ancak yasa, Katolik Kilisesi’nin de baskısıyla Sena-

to’da reddedilmişti.

2019 yılında 11 yaşında tecavüze uğradıktan sonra sezeryanla doğum yaptırılan bir kız çocuğu, kürtaj hakkı mücadelesinin sokaklarda yeniden ve daha güçlü bir şekilde alevlenmesine neden oldu. Bu mücadele de bugün kazanılan başarıyı getirdi. Ancak bu konuda elde edilen başarının yanında yasanın belirsiz tutumu (doktorlara kürtaj konusunda vicdani ret hakkının verilmesi gibi) , kadınların ekonomik haklarının törpülenmesi gibi tasarıya yedirilen maddeler de mevcut. Buna rağmen kadınların direnişi, kapitalist düzenin sömürü ve baskı politikalarına, otoriter iktidarlara karşı duran muhalefete de umut ve örnek oldu. Toplumdaki tüm ezilenlerin, baskı altında kalanların isyanlarını güçlendirdi.

Arjantin’de kadın mücadelesi, kürtajın yasallaşmasına rağmen durulmayacak gibi gözüküyor. Yasadaki sorunları ve eksikleri gidermek için, kilisenin öncülük ettiği geleneksel ve ahlakçı ideolojik baskılar nedeniyle kürtaj hakkının kullanımındaki zorlukları aşmak için, kadınlar mücadeleyi yükseltmeye devam edecek.

Marx’ın da dediği gibi “Tarih hakkında bir şeyler bilen birisi, kadın mayası olmadan büyük toplumsal değişikliklerin gerçekleşmesinin olanaksız olduğunu bilir. Toplumsal ilerlemenin tam ölçüsünü veren, kadın cinsinin toplumsal konumudur.”*Komünistler bu bilinçle kadınların mücadelenin her alanında ipi göğüsleyeceğinin ve toplumsal dönüşüme öncülük edeceğinin farkındadır.

*Karl Marx, Dr. Kugelmann’a Mektup ,çev. Hak-
kı Gün, Ankara: Nadir Kitap, 1975, 2

Yasak Olmayan Yasak

Pandemi süreci ülkede başladığında iktidar bir dizi tedbirler açıklamıştı. Bu açıklamalardan biri de işçilerin işten çıkarılmasının yasaklanması. Pandemiden bu yana yaklaşık on ay geçti. Pandemi devam ediyor, tablo gittikçe kötüleşiyor. Her geçen gün ölümler artarken, önlem olmayan önlem paketleri açıklıyor. Daha panterinin başında işçi çıkarma yasaklanmıştı. Ama, ülkenin her yerinde işçilerin işten atılma haberleri gelmeye devam ediyor. Patronların bu kural tanımaz tutumları her yerde önümüze çıkıyor. Patronların kural tanımaz tavırları, onların kural tanımaz olmalarından kaynaklanmıyor, kapitalizmden, kapitalist düzenin patronların düzeni olmasından kaynaklanıyor.

Karşılarında hesap sormayacak bir devlet yapı-

sının var olduğunu bilen patronlar her zamanki gibi rahatça hareket edebiliyorlar. İşçi sınıfının bu tutuma karşı güçlü bir tepki verecek durumda olmaması, yani örgütsüz bir işçi sınıfının olması, patronların elini daha da güçlendiriyor. Kaderine terk edilmeye çalışılan işçi sınıfı, bir gün elbet ayağa kalkacak ve bu bozuk çarpık düzene karşı kendi mücadelesini verecektir. Dünyanın her yerinde pandemi ile birlikte şartlar ağırlaştı ve devletler sermayenin istekleri doğrultusunda bunun faturasını yine işçilere, emekçilere ödetiyor.

Buna karşı durabilmek ve insanlığa yaraşır bir dünya kurabilmek ancak işçi sınıfının ve yoksul halkların birlikte vereceği bir mücadeleyle mümkündür. Bugünden yarına daha çok beklemeden harekete geçmek ve mücadeleyi yükseltmek şarttır. Birleş, örgütlen, özgürleş...

Kim Kime Ekmek Veriyor?

Gökdelenlerin temellerini atmak için dünyanın yükünü sırtında taşıyarak yaşam savaşı verenler mi, katları çıkarken omuzlarında dolgu malzemesi taşıyanlar mı, direkleri dikerken elleri patlayanlar mı, taş, tuğla, çakıl ve kumdan milyonluk daireler üretenler mi, yoksa hiç emek sarf etmeden üretilenlere el koyup milyon dolarlara satanlar mı?

Gemiyi denize indirenler mi, balık dolu ağları sulardan çekenler mi, dümene geçip gemiyi yürütenler mi, balıkları karaya çıkaranlar mı, yoksa hiç emek sarf etmeden balıklara el koyup maliyetinin bir kaç katına satanlar mı?

Tohumları toprağa verenler mi, sebze yi bahçeden, mısırı ve buğdayı tarladan kaldıranlar mı, meyveyi bahçelerden toplayanlar mı, hayvanı besleyip ürünlerini oluşturanlar mı, yoksa hiç emek sarf etmeden onlara el koyup bir kaç katına satanlar mı?

Yerin onlarca, yüzlerce metre altında ki madene inip, madeni yer yüzüne çıkaranlar mı, yoksa yer yüzüne çıkınca çıkaranlara on katına satanlar mı?

Fabrikalarda hammaddeyi mamul hale getirmek için saatlerce çalışanlar mı, yoksa konforlu odalarda oturarak sağa sola emirler yağdırmaktan başka işe yaramayıp, bir de üretilenlere el koyarak maliyetinin

onlarca katına satanlar mı?

Ter kokanlara, losyon kokulular mı ekmek veriyor, yoksa ter kokuluların emekleri mi peşkeş çekilen? Elleri patlak patlak olmasına rağmen ertesi gün işe gelenler mi, yoksa tırnağının ucu ağrısı kuş tüylerinde yatanlar mı ekmek veriyor? Salgın dönemlerinde ölümüne çalışanlar mı ekmek veriyor, korunaklı konaklarında ellerini sıcak sudan soğuk suya dokundurmayanlar mı?

Sahi kim kimi besliyor? Eğer bahşedilen bir ekmek varsa kim bahşediyor acaba? Hiç çalışmadan aylak aylak dolaşanlar değil elbette! Demiri oya gibi işleyenler, işlemeyenleri besliyor da, farkında değil-ler örgütsüz oluşları nedeniyle!

Öyleyse verilen ekmeğin karşılığını vermeyi bırakın, el koyup kendisininmiş gibi gösterenlere karşı çıkmak lazım. Hiç bir şeyin kendiliğinden olmadığını onlar biliyorlar da, İşçi Sınıfının da farkında olduğunu hissettirmek lazım. Onun için örgütlü olmak ve bir araya gelmek lazım. İstek ve arzularla bir şey değişmez, erke talip olmak lazım. Onun için politikalar üreten örgüt lazım. Kısacası İşçi Sınıfının politik örgütünü oluşturup, erki burjuvaziden almak lazım!

Ha Ali veli - Ha Veli Ali

Maraş katliamının yıl dönümünde CHP'nin İstanbul dükaliği ve Genel Başkanı, Alpaslan Türkeş'in eşini ziyarete gidiyor; seçimle bu ülkenin kaderi değişecek, yoksulluk işsizlik sona erecek diyenler "aman her şeye kafayı takıp, bu tür şeylerle uğraşmayın, iktidarın ekmeğine yağ sürersiniz" diyorlar! Halk TV'nin düzenlediği programda sözde Kazım Koyuncu anması yapılıyor, Samsun-Atakum İlçesi, CHP'li ve solcu başkanı, Ozan Arif'in adını bir parka verdiğiyle övünüyor, anlı-şanlı faşiste güzellmeler yapıyor; yine aynı güruh "aman ses çıkarmayın, değişmiş olamaz mı, bu olumsuzlukları dillendirmenin gereği yok şimdi" diyor!

Kimse sormuyor, "bu muhalefet iktidara gelince, bunlara tevessül edecekse, iktidarda olanların nesi var?!" Zaten başka türlü olması mümkün değil ama kendine sol ve sosyalist diyenlerin bu işe böyle yaklaşıp, insanları soldan kandırmaları, asıl sorun! Bu ülkede katledilenler dururken, katillere güzelleme yapıyorsa birileri; iktidara geldiklerin de, var olan muktedirleri aratacakları aşikârdır!

Bu da, seçim sandığına girenlerin hangisi çıkarsa çıksın ton farkından başka bir şey olmayacağını bizlere gösteriyor. Dolayısıyla seçimle gelip-gidenler,

yoksul halka ve İşçi Sınıfına ne ekmek, ne de demokrasi verebilir! Olsa olsa burjuvazinin tıkanıklığını çözme meselesidir seçimler. Sosyalistler seçimlerden fayda beklemek yerine, o zamanları iyi değerlendirip, bu tiyatroyu gözler önüne sermek için bir şeyler yapmalı.

Bunun için de örgüt silahına sarılmalı. Bu öyle bir örgüt olmalı ki, her koşulu göze alarak, her koşula uygun olarak örgütlenmeli!

Kısacası, kapitalist sistemden sandığa gidip-gelecek kurtulmak mümkün değildir. Zaten seçilecekler kendilerine uygun değilse yasalarıyla izin vermezler buna... Verseler bile erki vermezler! Son üç seçimdir bunların örneklerini görüyoruz zaten! Bırakın kendilerini gönderecekleri, kendilerinden biraz farklı olanlara bile tahammülleri yok.

Küllerinden Doğan Kadın Direnişçi

Züleyha Akın

Ankara'nın gecekondu semtinde gözümü açmışım. Tanımadığım bir kadın "ben senin annemim" demiş. Böylece yedi kardeşim daha dünyaya geldi. İlkokulu bitirir bitirmez beni bir mağazaya temizlik işine verdiler. Birden bire büyümüşüm sanki, kardeşlerime bakmak zorundayım. Babam benim ortaokula gitmemi ve hatta üniversite okumamı çok istiyor. Sadece istemek yeterli mi? Yetmez elbette. Kahve köşelerinde pinekleyen babamın istemesi, benim okula gitmeme yarayacak mı, engel mi olacak belli değil! Nasıl olacaktı bu iş, nasıl istemektir? Okula gitmeyi ben de çok istiyordum. Ama sabah yataktan fırlayarak işe gitmek için çabalarken ve durakta otobüs beklerken okula giden çocuklara gıptayla bakmak kalmıştı bana. Yaşıtlarımın giydiği o güzel formları gözlerimi yumarak giyinme hayali kalmıştı! Duraklarda okullu çocukları izlerken, sanki okul çantasını kapıp okula gidiyordum hayallerimde. Bir öğretmen, hatta mühendis olurdum belki. Belki de çok başarılı bir doktor olurdum, kim bilir?

Bu hayallerimi gelen otobüs aldı götürdü. İçerisi tıklım tıklım insan dolu. Sahanlık bölümünde iğne atsanız yere düşmüyor. Arka kapıyı yumruklayınca açıldı ve ben hemen adımımı içeri attım. Duvar kısmına yanaştım. Yer yok... Bir ayağım havada kaldı her zaman olduğu gibi. Otobüs hareket etti. Kızılay'a geldiğimde inenler çok oluyor. Buna rağmen, zorlukla da olsa indim ve hızlı adımlarla çalıştığım işyerine gittim. Çantamdan anahtarı çıkararak mağazayı açtım ve çay koydum. Evden alelacele çıktığım için kahvaltı yapamıyorum. Şimdi birazdan simitçi gelir. Çay ve simit tek lüksüm benim!

Bir gün mağazaya gelen bir müşteri ilgiyle beni izliyordu. Yalnız kaldığımı görünce yanıma geldi. Ayaküstü konuştuk. Konfeksiyon atölyesinde çalışıyormuş. İstersem buradan ayrılarak orada başlayabilirdim. Atölyenin çalışma koşulları ağır fakat ücreti buradan biraz daha fazla. Bir de 8 saat yerine 10 veya 12 saat çalışırsam fazla mesai alabilirdim.

Hafta başında eski işimden ayrılarak yeni işyerime başladım. Atölye de 12 kişi çalışıyor, ustabaşı hariç hepsi kadın. Ustabaşı yüzü gülmeyen, son derece asık suratlı ve acımasız biri. Tuvalet gitmemize bile zar zor izin verir ve dakika tutardı. Mesai saatlerinin bitimine doğru robotlaşmış bedenimizi zor hareket ettirirdik! Bu saatlerde dikkatimiz dağılır ve iş kazası denilen sakatlanmalar, hatta ölümlerle burun buruna gelmemiz an meselesi haline gelirdi. O günlerde anlamıştım yaşamın ne kadar acımasız olduğunu... Filmlerdeki gibi değildi yaşam!

Bu düşüncelerle konfeksiyon atölyesinde yıllarca çalıştım. 16 yaşına geldiğimde kamuya işçi alındığını duydum. 16 yaş işe girmeme engel değildi. "Ço-

cuk işçi" ne demekse? Hem çocuk, hem işçi! Makine Kimya Endüstrisi Kurumu giriş sınavına katılmak için işyerinden izin aldım. Yıllardır ders kitaplarının kapağını bile açmamışım ama matematiğim çok iyiydi okul yıllarımda. Sınavda havuz problemi çıkarsa mantık yürütmeme rağmen çözemeyebilirdim. Aklım fikrim havuz problemleriyle meşgulken, sınavlar olup bir ay sonra sonuçlar belli oldu. Adım, kazananlar bölümünün üçüncü sırasındaydı. Ayfer Güleç sınavı kazanmış, bir kamu işçisi adayıydı artık. Bir hafta içinde evraklarımı hazırlayıp, yeni işyerime başlayacaktım. MKE Gaz Fişek Fabrikası'na atandım.

Buranın çalışma koşulları daha da ağırdı. Fakat arkamda devlet desteği var diye seviniyordum. Devlet, kimin devletiydi? Benim devletimdi elbette. 16 yaşında olmama karşın ilkokulu bitirdiğimden beri boyum uzamamıştı ve oldukça zayıftım. Çoğu zaman gözlerim kararıyor başım dönüyordu. Revirin doktoru kansızsın demişti. İyi ve dengeli beslenmeliymişim. İyi de nasıl? Yıllar yılları kovaladı. Ben çalıştığım birimde ustabaşı konumuna gelmişim. İşimi seviyorum. Maaşımı eve bırakıyor içinden çok az harçlık alıyorum. Kardeşlerim okula gidiyorlar.

Bir gün işe çaycı olarak bir genç başladı. Bana çay getirdiğinde gözlerime inanılmaz güzel bakıyor; "Ayfer hanım" dediğinde "bana abla de" diyorum, yüzüme tuhaf bakıyordu. O günler de bu duruma bir anlam verememiştim. Çaycı Mamak cezaevinden yeni çıkmıştı. Beş yıl yatmış. Bilmem hangi davadan? Aklım ermezdi ki! Bir de sendikaya üye olma-

mı söylüyordu. Oysa sendikaya üye olmam sürgüne gönderilmem demektir!

Bir akşam iş çıkışı çaycıyı kapıda beni beklerken gördüm. Birlikte durağa kadar yürüdük. O da benim gibi zayıf ve çelimsiz biriydi. Bana bir şey söylemek istiyor fakat söyleyemiyordu. O akşam bana evlenme teklif ettiğinde ben şaşkındım. Nasıl olur? Aramızda 12 yaş fark var diyerek itiraz ettim; bana “bu ülke de 70 yaşında bir erkek 18 yaşında bir kızla evlendiğinde normal, benim senden küçük yaşta olmam anormal öyle mi?” dedi. Hemen yanıt vermek istemedim. Evdekilere söylemem gerekiyordu. Evdekilere durumu açtığımda koro halinde bağırış, çağırış başladı. Ben evlenirsem akan para musluğu kesilecekti. Benim evlenme yaşımın geçiyor olması kimsenin umurunda değildi. Evdekileri ikna etmek için maaşımın yarısını kendilerine bırakmayı teklif etmem gerekti, sonra evlenme isteğim onaylandı!

Kısa sürede ‘Yıldırım Nikâhı’yla’ evlendik. Tek göz odası olan bir gecekonduya taşındık. Evlilik tescil belgesine imzayı attığımızın ertesi gün Mehmet işinden ayrıldı. Evde oturup ders çalışacak ve üniversiteye gidecek. Hukuk okumak istiyor, avukat olacak! Üniversite giriş sınavına aylar olmasına rağmen eşim çalışmak istemiyor; “senin maaşın ikimize de yeter” diyordu.

Bir gün işyerinde baygınlık geçirmişim, revirde ki doktor hastaneye sevk edince hamile olduğum anlaşıldı. Anıl ailemize gelecekti. Adını önceden belirlemiştim. Kız olsun, erkek olsun adı Anıl! Anıl doğduğunda babası bakacak. Nasıl olsa evde, bebeğe bakacak kadar zahmete girsin! Çocuğumuzun doğması masraf demektir.

Doğumdan sonra fazla mesaiye kalacağım. Bebeğimi zamanında eve giderek emziremediğim için o saatlerde göğüslerim sancımaya başlıyor, bazen de sütler taşarak göğüs kısmım ıslanıyordu. Erkek arkadaşlarımdan çok utandığım için hemen lavaboya giderek çamaşırimi değiştiriyor veya sütü emmesi için pamukla destekliyordum. Artık ağırlar dayanılmaz bir hal aldığımda eczaneden aldığım pompayla sütü sağıarak biberona dolduruyor, eve gider gitmez çocuğa içiriyordum!

İşyerinde aşırı derecede zehirlendiğimiz için yasa gereği “zehir hakkı” diye bir ücret ödenmekteydi. Oysa benim gibi çocuk emziren bir annenin bu birimde çalıştırılmamalıydı. Ben gönüllü çalışıyordum. Başka birimde zehir hakkı ücreti alamayacağım için ücretim düşecek! Öyle olunca iki aileyi birden geçin-diremem. Bir süre sonra bedenimdeki zehir süt yoluyla çocuğa geçerek alerji yapınca doktor kararıyla emzirmeyi kestim.

İş yerinde 99 kadın çalıştırıyorlar; 100. kadın işe başlatılmıyor, çünkü işyerinde 100 kadın çalışırsa, yasa gereği emzirme odası, 300 kadın olursa kreş açma zorunluluğu vardı. Bu sayıya dikkat ediliyordu ki bunlar olmasın!

Mehmet sınavı kazanarak tek tercihi olan Ankara

Hukuk Fakültesi’ne girdi. Yıllar çabuk geçip, son sınavlarını da verdi. Kocam avukat olmuştu artık ama değişmişti! Eski Mehmet değildi artık. Bana “işçi parçası” demeye başlamıştı! Anıl 4 yaşına gelmek üzereydi. Babası eve geç geldiği bir gece, boşanmak istediğini söyledi. Nasılsa avukatta hazır, bir celse de boşandık! İlk kez kendi kendime yaşamımın muhasebesini yapmak durumunda kalmıştım. Kendi kendime “sen salaksın, herkes seni kullandı, önce ailen sonra kendisine devrimciyim diyen kocan kullandı” diyorum. Devrimcilik neydi ki? Ne demektir? Ben bunu nasıl öğrenecektim?

Oysa, bana devrimcilik taslayan Mehmet’in devrimciliği, babasıyla aralarındaki uyuşmazlıktan dolayı onu “terörist” diyerek şikayet edip içeri düşürmesinden kaynaklıymış. İçeri girince, sol cenahtan bir grup ona destek çıkmış, ondanmış devrimciliği! O zamanlar sağcı bir grupla iletişim kuramayacağı için bu yolu seçmiş. Dışarı çıkınca da, başka türlü yararlanacağı ortamların peşindeymiş meğer! Devrimcilik güzel bir şeyse, böyle olmamalı diyerek kendimce araştırmaya koyuldum.

Eski kocamın arkadaşları biz boşandıktan sonra onunla görüşmüyorlardı. Beni ziyarete geldiklerinde kendilerinden kitap istedim. İkiiletmeden bana kitap getirdiler. Kitap okumaya başladım. Geceleri kitap okuduğum için uykumu alamıyor gündüz işyerinde uyuşuk bir durumda geziniyordum. Bir gün yemekhanede yemek yerken bir kadın arkadaşım yanıma gelip “sen de bizimlesin, sendikamız yarın grev kararı aldı, yarın işimiz zor” dediğinde heyecandan dilim tutulmuştu. Grev ve kadın mücadelesi!

Ertesi gün işyerinde bizi polis barikatları karşıladı. İçeriye giremiyoruz. Kapı önünde korkunç bir kalabalık oluştu. İşyerine girmemiz için zorlayınca TOMA’lar üstümüze yürüyerek buz gibi soğuk su sıkmaya başladılar. Kadınlar birbirimize sarıldık. Sonra polisler gelerek rastgele coplari bedenlerimize indirmeye başladılar. Ben kafamı korumak için kollarımın arasına almışım. Bir ara sol kolumda müthiş bir acı hissettim. Acının verdiği refleksle kolumu çekinde kafama bir darbe aldım ve yere yığıldım. Yanımdaki kadın arkadaşlar beni kendilerine çekmek için yerde sürükledikleri için üstüm başım yırtılmış, diz kapaklarım parçalanmıştı. Acıdan bayılmışım. Gözümü açtığımda kadınlar başucumdaydı. İlk yardım çantasına benzer bir çantadan çıkardıklarıyla yarama pansuman yapıyorlardı. Bütün acılarıma rağmen başucumdaki kadınlara gülümseyerek “yaşasın kadın dayanışması” dedim.

Grevimiz bir ay kadar sürdü. Her gün işyerine gidiyor akşama kadar bekliyorduk. Daha doğrusu nöbet tutuyorduk. Ev sahibi kapıya dayanmış kira istiyor; mahalle bakkalına olan borç da birikmişti. Bir de geçim derdi almış başını gidiyordu. Lakin ben artık değişmiştim. Mehmet’in bana kattığı en olumlu şey bu aslında! Dönülmez bir yola girmiştim artık. Eski Ayfer yoktu; küllerimden yeni bir Ayfer doğmuştu!

Beklentiler ve Gerçekler

Firdes Can

ABD’de yeni başkan Biden’in kongre’de başkanlığının onaylanacağı gün Trump’ın düzenlediği miting sonrası Senato’nun basılması nedeniyle çıkan olaylarla ilgili tartışmalar devam ediyor. Bu olayları darbe girişimi olarak değerlendirenlerde mevcut, bir kaç kendini bilmezini işi diye değerlendirenlerde.

Ancak bizi Trump veya Biden mi haklı ilgilen-dirmiyor, bizi ilgilendiren ABD’de, kapitalist devlet sistemi nasıl işliyor, emperyalist siyaset nasıl belirleniyor?

Emperyalist düzenin 80 yıldır patronu olan ABD’de, başkanlar siyaseti belirlemiyor, siyaset başkanları belirliyor.Yani sermayenin dönemsel ihtiyaçlarına cevap verebilecek profil başkan olarak seçiliyor. Tabi ki her başkanın kendine göre bir rengi vardır siyasete kattığı, ama önemli olan arka planda alınan kararları uygulamak. Buradan devlet içinde çelişkiler olmayacağı anlaşılmasın. Farklı sermaye gruplarının kendi iç çatışmaları bütün kapitalist ülkelerde mevcuttur.

2008’de ABD’den başlayarak tüm dünyaya ya-

leride cesaretlendirmeye başladı. Trump döneminde ise özellikle Çin tehditi birincil öneme sahip oldu. Bu dönemde askeri birlikler dünyanın çeşitli yerlerinden çekilirken Pasifik’e bir yığınak yapıldı. Ancak böyle kapsamlı bir savaşa girişmek ABD emperyalizmi açısından henüz akla yatkın bir olgunluğa ulaşmamış olacak ki Trump döneminde ambargolar ve gümrük duvarları ile Çin’e karşı mücadeleye devam edildi. Ancak pandemi süreci tüm dünya kapitalistleri açısından yeni bir dönem başlattı. Emperyalist bir dünya savaşı şimdi her zamankinden daha yakın görünüyor. Devletler konumlanışlarını buna göre yeniden organize ediyor. ABD bu sürece bir oyuncu değişikliği ile girecek. Joe Biden de Amerikan çıkarları yönünden Trump’tan farklı değildir. Trump’ın seçim sloganı (Amerikayı yeniden harika yap) ile Biden’in seçim sloganı (Amerika geri dönüyor) dikkate alındığında ABD’nin izleyeceği politikalarda ciddi bir değişim bekleyenlerin daha şimdiden yanıldıklarını ortaya koyuyor. Sadece üslup ve yöntem farklılığı söz konusudur. ABD daha saldırgan bir politik döneme girerken ülke içerisinde de “birlik” sağlanmalı. Kongre baskını “Amerikan ruhunu” korumak ve bunun etrafında birleşmek için önemli bir fırsat yarattı. ABD’nin 15 Temmuz’u da denebilir.

Tüm bu gelişmelerden bizim görmemiz gereken-

yılan kapitalizmin yapısal krizi ciddi bir hegemonya krizine dönüştü ve ciddi bir prestij kaybına sebep oldu. Obama süreci biraz façayı düzeltme süreci olarak kurgulandı. Doğrudan askeri müdahalelerden kaçınılan, vekalet savaşlarının yürütüldüğü bu dönemde ABD içerisindeki orta sınıf toparlanmaya çalışıldı. Ama esas olarak hegemonya krizine odaklanıldı. Çin ve Rusya’nın giderek daha fazla oyunda rol almaları emperyalist hiyerarşideki diğer devlet-

se dünya işçi sınıfını ve emekçi halkları tehdit eden bir emperyalist savaşın eşliğinde kapitalist devlet erki kendini organize ederken, işçi sınıfı siyaseti yapanlarda bu süreçte kendi sorunlarını masaya yatırmalı ve örgütlenmelidir.Emekçi kitleleri burjuvazinin kendi kayıkçı kavgasının tarafı olmaktan uzaklaştırarak kendisi için mücadele edebileceği araçları ve en önemlisi işçi sınıfının partisini tüm ülkelerde yaratmak tarihsel bir görevdir.